

Offentligt ägda företag 2009

OE0108

I denna beskrivning redovisas först allmänna och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

A	Administrativa uppgifter	2
A.1	Ämnesområde.....	2
A.2	Statistikområde.....	2
A.3	SOS-klassificering.....	2
A.4	Statistikansvarig.....	2
A.5	Statistikproducent.....	2
A.6	Uppgiftsskyldighet.....	3
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter.....	3
A.8	Gallringsföreskrifter.....	3
A.9	EU-reglering.....	3
A.10	Syfte och historik.....	3
A.11	Statistikanvändning.....	3
A.12	Uppläggning och genomförande.....	3
A.13	Internationell rapportering.....	4
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar.....	4
B	Kvalitetsdeklaration	5
B.0	Inledning.....	5
B.1	Innehåll.....	5
1.1	Statistiska målstorheter.....	5
1.1.1	Objekt och population.....	5
1.1.2	Variabler.....	5
1.1.3	Statistiska mått.....	6
1.1.4	Redovisningsgrupper.....	6
1.1.5	Referenstider.....	7
1.2.	Fullständighet.....	7
B.2	Tillförlitlighet.....	7
2.1	Tillförlitlighet totalt.....	7
2.2	Osäkerhetskällor.....	7
2.2.1	Urval.....	7
2.2.2	Ramtäckning.....	7
2.2.3	Mätning.....	8
2.2.4	Svarsbortfall.....	8
2.2.5	Bearbetning.....	8
2.2.6	Modellantaganden.....	8
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått.....	8

<i>B.3</i>	<i>Aktualitet</i>	8
3.1	Frekvens	8
3.2	Framställningstid	8
3.3	Punktlighet	8
<i>B.4</i>	<i>Jämförbarhet och sam användbarhet</i>	9
4.1	Jämförbarhet över tiden	9
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	9
4.3	Sam användbarhet med annan statistik	9
<i>B.5</i>	<i>Tillgänglighet och förståelighet</i>	9
5.1	Spridningsformer	9
5.2	Presentation	9
5.3	Dokumentation	9
5.4	Tillgång till primärmaterial	10
5.5	Upplysningstjänster	10

A Administrativa uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Offentlig ekonomi

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Offentlig ekonomi

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS)

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100)

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: SCB
Postadress: 701 89 Örebro
Besöksadress: Klostersgatan 23
Kontaktperson: Monica Leonardsson
Telefon: 019 - 17 62 81
Telefax: 019 - 17 63 05
E-post: fornamn.efternamn@scb.se

A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: SCB
Postadress: 701 89 Örebro
Besöksadress: Klostersgatan 23
Kontaktperson: Monica Leonardsson
Telefon: 019 - 17 62 81
Telefax: 019 - 17 63 05

E-post:

fornamn.efternamn@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99).

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

A.8 Gallringsföreskrifter

Inga särskilda gallringsföreskrifter finns.

A.9 EU-reglering

Ingen särskild EU-reglering finns.

A.10 Syfte och historik

Syftet är främst att göra en redogörelse för de företag som ägs av stat, landsting och kommuner. Redogörelsen avser bland annat omfattning, verksamhet och ekonomi.

Inventeringar av kommunägda företag har genomförts med enkät sedan 1966. Från början gjordes de vartannat år, men från och med 1973-års inventering har de gjorts årligen. Till att börja med undersöktes endast förekomsten av kommunägda företag, företagsform och verksamhetsområde. Från och med år 2002 ingår också landstingsägda företag och från och med 2006 även statligt ägda företag. Det ekonomiska avsnittet byggdes i och med 1988 års inventering ut till en mera heltäckande bild av företagens bokslut.

År 2005 har kommunernas uppgifter kompletterats med uppgifter som hämtats från andra källor, främst årsredovisningar och koncernregister. Detta för att få ett mer komplett register över kommunägda företag.

A.11 Statistikanvändning

Resultatet av insamlingen används i första hand för att få information om hur de offentligt ägda företagen utvecklas. Resultaten används även för att aktualisera ägarkoder i SCB:s företagsdatabas samt i kontakter med andra intressenter.

A.12 Uppläggning och genomförande

Undersökningen om offentligt ägda företag är en totalundersökning. SCB begär in uppgifter om alla företag där kommun/landsting äger minst tio procent. För de redovisningen av kommun- och landstingsägda företag ska bli så komplett som möjligt ber SCB uppgiftslämnarna att redovisa ägande i företag där kommunens ägarandel är lägre än tio procent ifall uppgiftslämnaren har anledning att tro att

företaget är kommun- eller landstingsägt. Detta för att företagens kommunala ägarandelar ska bli så korrekta som möjligt.

Kommunerna får årligen i räkenskapssammandraget en förteckning på de kommunägda företag som fanns registrerade året innan. Om några förändringar skett i beståndet under året ändrar kommunen detta direkt i den elektroniska blanketten. Kommunerna ombeds även redovisa koncernförhållanden (moder-dotterbolag).

Inventeringen av landstingsägda företag görs i en separat undersökning där SCB ber landstingen komplettera senast registrerade bestånd.

Beståndet är tillgängligt i slutet av juni och under sommaren kontrolleras företagsbeståndet för att se om beståndet är av god kvalitet. För år 2005 och även för år 2007 har ett stort arbete lagts ner på att komplettera företagsbeståndet från andra källor, främst årsredovisningar och koncernregister.

Inventering av de statligt ägda företagen sker i samband med arbetet med SCB:s företagsdatabas, FDB. Källor är diverse förteckningar över statliga företag.

Från FDB hämtas uppgifter om företagsstatus, antal anställda, juridisk form, bransch etc.

De ekonomiska variablerna i resultat och balansräkning kommer från de standardiserade räkenskapsutdragen, SRU, som hämtas in från Skatteverket till undersökningen om Företagens ekonomi. SRU-uppgifterna blir inte tillgängliga förrän i november varefter det först då blir möjligt att slutföra undersökningen. Efter att granskning och rättning av registret är gjort startar arbetet med själva redovisningen. Det första statistiska meddelandet avsåg företagsbeståndet år 2000. Arbetet med det statistiska meddelandet ska vara slutfört i slutet av november så att publicering sker senast den 13 december året efter undersökningsåret.

A.13 Internationell rapportering

Ej aktuellt.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Det kvalitetsförbättrande arbete som gjorts avseende årets undersökning planeras att fortgå och utvecklas inför kommande årgångar.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

Den officiella statistiken avser de företag där den offentliga sektorn har ägarkontroll. I normalfallet innebär detta att den offentliga sektorn ska äga minst 50 procent av aktier, andelar eller liknande. De på detta sätt avgränsade offentligt ägda företagen räknas som statligt om staten står för minst hälften av den offentliga delen. Övriga offentligt ägda företag räknas till den kommunala sektorn.

Företagen som ägs av den kommunala sektorn delas upp på kommunägda och landstingsägda. I det fall där landstingens andel och kommunernas andel är lika, så räknas företaget som landstingsägt.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Avsikten med undersökningen är att redovisa de offentligt ägda företagens omfattning och verksamhet. Det görs i form av en redovisning av antal företag, ägarförhållande, antal anställda, olika intäkts- och kostnadsposter samt tillgångar och skulder av olika slag. Fördelning görs på branscher, juridisk form med mera.

1.1.1 Objekt och population

Populationen är offentligt ägda företag. Företagen skall vara aktiva enligt klassificeringen i FDB. Företagen får inte vara klassificerade till den statliga sektorn, den kommunala sektorn eller socialförsäkringssektorn (sektorkod 3-5). Företagen får heller inte ha en offentlig juridisk form (kod 81-89)

1.1.2 Variabler

Variablerna hämtas från kommuner och landsting, årsredovisningar, koncernregister, SCB:s företagsdatabas (FDB) samt Skatteverket (SRU).

Från FDB hämtas uppgifter om antal anställda, juridisk form, branschtillhörighet etc. Från SRU hämtas de ekonomiska uppgifterna, dvs. variablerna i resultat- och balansräkningen som används i undersökningen om Företagens ekonomi.

Resultaträkningen:

- Omsättning
- Övriga rörelseintäkter
- Rörelsens kostnader
- = Resultat före avskrivningar
- Avskrivningar
- = Resultat efter avskrivningar
- Finansiella intäkter
- Finansiella kostnader
- = Resultat efter finansiella poster
- Extraordinära intäkter
- Extraordinära kostnader
- Bokslutsdispositioner

Skatt
= Årets resultat

Balansräkningen:

Immateriella tillgångar
Materiella tillgångar
    Mark, byggnader, tekn. anläggningar
    Maskiner och inventarier
Finansiella tillgångar
    Aktier och andelar
    Långfristiga fordringar
Omsättningstillgångar
    Förråd och lager
    Övriga kortfristiga placeringar
    Övriga kortfristiga fordringar
    Kassa och bank
Eget kapital
Obeskattade reserver
Avsättningar
    Avsättningar till pensioner
    Övriga avsättningar
Långfristiga skulder
Kortfristiga skulder
    Leverantörsskulder
Övriga kortfristiga skulder

1.1.3 Statistiska mått

De mått som används är antal och summor.

1.1.4 Redovisningsgrupper

För de kommunägda görs redovisning för:

Energi och vatten (40-41)
    Distribution av elektricitet (40.131)
    Ång- och hetvattenförsörjning m.m. (40.3)
Handel, hotell o restaurang (50-52, 55)
Transport och kommunikation (60-64)
Företagstjänster och fastighetsverksamhet (70-74)
    Uthyrning av bostäder (70.201)
    Uthyrning av industrilokaler (70.202)
    Uthyrning av kontorslokaler, lagerlokaler, mark mm (70.203)
Samhällstjänster och personliga tjänster (90-93)

För de landstingsägda företagen görs redovisning för:

Transport och kommunikation (60-64)
    Kollektivtrafikföretag (60.211)
Företagstjänster och fastighetsverksamhet (70-74)
Hälsa- och sjukvård (85)
Samhällstjänster och personliga tjänster (90-93)

För de statligt ägda företagen görs redovisning för:

Tillverkning och utvinning (10-37)
Energi och vatten (40-41)
Handel (50-52)
Handel, hotell o restaurang (50-52, 55)
Transport och kommunikation (60-64)
Företagsjänster och fastighetsverksamhet (70-74)
Samhällstjänster och personliga tjänster (90-93)

Viss redovisning förekommer även efter typ av juridisk form,
Aktiebolag (41, 42, 49)
Stiftelse (71, 72)
Handelsbolag och kommanditbolag (31)
Ekonomisk förening (51, 53)
Ideell förening (61)

1.1.5 Referenstider

Undersökningen avser företagsbeståndet per den 31 december och uppgifter i SRU för år 2009.

1.2. Fullständighet

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

När det gäller beståndet av offentligt ägda företag så har de brister som tidigare funnits till stora delar nu blivit åtgärdade. Men för uppgifterna om hur stora andelar som ägs av respektive kommun, så finns fortfarande brister.

När det gäller de ekonomiska uppgifterna, så hämtas dessa från SRU. I några fall saknas SRU-uppgifter. I möjligaste mån har då en imputering gjorts med hjälp av företag med liknande struktur. I ett fåtal fall saknas de ekonomiska uppgifterna helt.

2.2 Osäkerhetskällor

Den största osäkerhetskällan är de uppgifter som samlas in från kommunerna via räkenskapssammandragen.

2.2.1 Urval

Detta är en totalundersökning.

2.2.2 Ramtäckning

Tidigare har uppgiftsinsamlingen från kommunerna via de kommunala räkenskapssammandragen ansetts ge en tillräckligt god ram av företag. Det har emellertid visat sig att ramen inte blir komplett genom detta förfarande. Numera görs därför kompletteringar med hjälp av andra källor, främst årsredovisningar

och koncernregister. Ramen har på detta sätt blivit mer komplett än för tidigare år

2.2.3 *Mätning*

Beträffande beståndet av offentligt ägda företag, så finns fortfarande risken att några företag saknas.

De uppgifter som finns i SRU kan vara behäftade med fel. Dels kan företagen ha lämnat felaktiga uppgifter, dels kan det bli fel vid registreringen av uppgifterna. Där SRU saknas och där en imputering görs kan det av naturliga skäl bli fel, eftersom ett företag kan imputeras med värden som inte alls stämmer överens med det verkliga värdet.

2.2.4 *Svarsbortfall*

Bortfallet består för det första i att beståndet inte är komplett. I och med årets kompletteringar har nog detta bortfall blivit försumbart. För det andra finns också ett bortfall av SRU-uppgifter. Detta bortfall är av ganska liten omfattning och avser huvudsakligen mindre företag.

2.2.5 *Bearbetning*

Viss kvalitetshöjande justering sker av de ekonomiska uppgifterna genom rimlighetskontroller och summeringskontroller. Företagets årsredovisning används för detta arbete. Ett kompletteringsarbete avseende beståndet av företag genomförs också.

2.2.6 *Modellantaganden*

Bortfallet i undersökningen är som tidigare nämnts väldigt litet. Uppräkningen av de ekonomiska variablerna sker utifrån hur företagen ser ut.

2.3 **Redovisning av osäkerhetsmått**

Osäkerhetsmått presenteras inte.

B.3 **Aktualitet**

3.1 **Frekvens**

Undersökningen görs årligen.

3.2 **Framställningstid**

Framställningstiden är ca en månad under sommaren för bearbetningen av beståndet och några veckor i november för bearbetningen av de ekonomiska variablerna. Redovisning sker i december året efter avsett räkenskapsår.

3.3 **Punktlighet**

Som regel kommer redovisningen enligt plan.

B.4 Jämförbarhet och sam användbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Det är svårt att jämföra med tidigare år eftersom det skett en rätt omfattande komplettering av kommunägda företag. Vidare har vissa variabelförändringar i resultat- och balansräkningen skett under de senaste åren. Från och med år 1996 tas de ekonomiska variablerna från Skatteverket istället för som tidigare direkt från företagen.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Redovisningen följer den branschindelning och övriga indelningar som finns i FDB.

4.3 Sam användbarhet med annan statistik

I kommunens koncernredovisning som ingår i Räkenskapssammandraget för kommuner ingår de kommunägda företagen. Denna redovisning är inte jämförbar med den här redovisade statistiken. I kommunernas koncernredovisningar finns som regel företag med där det kommunala ägandet uppgår till minst 20 procent. Dessutom räknas transaktioner bort som görs mellan kommunen och de av kommunen ägda företagen.

I regeringens skrivelse Verksamhetsberättelse för företag med statligt ägande finns det en rad betydande skillnader jämfört med SCB:s redovisning. De viktigaste skillnaderna är:

- i regeringsskrivelsen görs en konsolidering till koncernnivå, men SCB gör ingen konsolidering
- i regeringsskrivelsen kommer verksamhet med som sker i dotterbolag utomlands, medan SCB:s redovisning enbart avser företag registrerade i Sverige
- i regeringsskrivelsen ingår företag med en ägarandel ner till 20 procent, men hos SCB är gränsen i princip 50 procent
- hos SCB ingår en del ekonomiska föreningar, stiftelser och ideella föreningar som inte finns med i regeringsskrivelsen

B.5 Tillgänglighet och förstälighet

5.1 Spridningsformer

Undersökningens resultat publiceras i boken Årsbok för Sveriges kommuner och Statistiskt meddelande OE27 SM, på SCB:s hemsida samt i Sveriges statistiska databaser.

5.2 Presentation

Presentationen sker huvudsakligen i tabellform. Det kompletteras dock med förklarande text.

5.3 Dokumentation

Dokumentation finns sedan undersökningen 1993.

5.4 Tillgång till primärmaterial

Specialbearbetningar kan genom uppdrag göras av SCB.

5.5 Upplysningstjänster

För upplysningar kontakta Hans Björklund eller Monica Leonardsson, enheten för offentlig ekonomi, SCB, 701 89 Örebro, telefon: 019-17 64 48 respektive 019-17 62 81, e-post: fornamn.efternamn@scb.se